

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Gedimino pr. 11, 01103 Vilnius
El. p. LRVkanceliarija@lr.lt

PASIŪLYMAI IR PASTABOS
DĖL VYRIAUSYBĖS PRIEMONIŲ PLANO
2021 m. vasario 9 d.
Vilnius

VšĮ „Gyvūnų gerovės iniciatyvos“ (toliau – GGI) yra nevyriausybinė organizacija, siekianti užtikrinti viešojo intereso gynimą ir atstovavimą gyvūnų teisėms gyvūnų gerovės ir apsaugos srityje. Mūsų tikslas – teisinėmis priemonėmis prisidėti prie gyvūnų gerovės ir apsaugos standartų taikymo ir laikymosi užtikrinimo bei bendradarbiauti su atsakingomis institucijomis šiuos standartus diegiant ir tobulinant. Savo veikla siekiame, jog kiekvienas atvejus, susijęs su gyvūnų nepriežiūra, laikymo taisyklių pažeidimais ar žiauriu elgesiu su gyvūnais, būtų skaidriai ir tinkamai iširtas, o priimtas sprendimas atitiktų gyvūnų gerovės ir apsaugos standartus.

GGI teikia pasiūlymus ir pastabas dėl Vyriausybės priemonių plano, apimančius gyvūnų gerovės aspektus:

1. Bendras pastebėjimas: kas liečia Gyvūnų gerovę ir apsaugą, trūksta konkrečių iniciatyvų, kas bus daroma. Įtraukta iniciatyva "Tobulinti Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo ir įgyvendinančiųjų teisės aktų nuostatas, siekiant užtikrinti aukštesnius gyvūnų gerovės ir apsaugos standartus" apima daug, bet tuo pačiu ir nieko, nes visiškai nėra aišku, ką numatoma tobulinti, kad tie aukštesni standartai būtų užtikrinti.
2. Nėra jokių konkrečių iniciatyvų/projektų, kas liečia efektyvią ir savalaikę nelegalios prekybos gyvūnais augintiniais kontrolę. Vienintelė konkreti iniciatyva numatyta šiame plane yra susijusi su gyvūnų augintinių ženkliniu, tačiau pabrėžtina, kad jau šiandien dienai parduodant/dovanojant/perduodant gyvūną jis turi būti paženklintas. Tai nestabdė nelegalių daugintojų ir prekyautojų. Tad, šalia privalomo ženklavimo įvedimo, norisi matyt ir kitų iniciatyvų, padėsiančių mažinti/užkirsti kelią šiai nelegaliai veiklai.
3. Lygiai taip pat pasigendama iniciatyvų/projektų, kas liečia aplamai nekontroliuojamą gyvūnų dauginimą (-ąsi), kai nėra ribojamas leistinas nesterilizuotų/nekastruotų gyvūnų skaičius, kai gyvūnai nėra laikomi legalaus veisimo ar prekybos tikslais. Tai taip pat galėtų prisidėti prie aukštesnių gyvūnų gerovės ir apsaugos standartų. Problema, kai nekontroliuojamai dauginami gyvūnai po to paverčiami bešeimininkiais arba dar blogiau, kai jie tiesiog nužudomi, vis dar labai opi. Šiandien dienai

maksimalus leistinas nesterilizuotų/nekastruotų gyvūnų augintinių skaičius numatytas tik Vilniaus savivaldybės patvirtintose gyvūnų augintinių laikymo taisyklėse, tačiau taikoma tik laikant gyvūnus daugiabučiuose ir tik vienoje savivaldybėje, tad problema sprendžiama labai ribotai.

4. Inicijatyva "Atvira ir skaitmeninė Aplinkos ministerija" apima veiklą "Visų ministerijos ir jai pavaldžių institucijų informacinių sistemų duomenų rinkinių inventorizacija ir sutvarkymas, paruošiant sąsaja mainams tarp skirtingų sistemų pakartotiniam naudojimui bei didžiosios dalies duomenų atvėrimas visuomenei, skatinant verslą jais naudotis, kuriant naujas funkcijas ir aplikacijas." Norėtusi, kad analogiška inicijatyva atsirastų ir kalbant apie VMVT ir ŽŪM administruojamas sistemas/registus, kurie susiję su gyvūnais augintiniais (pvz. Gyvūnų augintinių registras, Veisėjų/pardavėjų registras), siekiant paruošti sistemas "mainams" su skelbimų portalais, kad būtų galimybė automatiškai patikrinti skelbimuose įvestų duomenų teisingumą (pvz. ar toks veisėjas egzistuoja, ar gyvūnas tikrai ženklintas tokia mikroschema). Šalia to, norisi matyti ir inicijatyvas, susijusias su tokių duomenų pateikimo skelbime privalomumu. Vienintelis skelbiu.lt portalas šiandien dienai noriai ir savanoriškai diegia reikalavimus pateikti papildomus duomenis apie gyvūną ir jį parduodantį/dovanojantį asmenį, tačiau skelbimai kituose portaluose, socialiniuose tinkluose visiškai nekontroliuojami ir čia yra puiki erdvė nelegaliai prekybai gyvūnais.

5. Inicijatyva "Aplinkosauginio sąmoningumo ugdymas" įtraukia tokią veiklą kaip "Sudaryti galimybę specializuotoms NVO dalyvauti formuojant aplinkosaugos politiką ir įgyvendinant AM finansuojamus projektus". Kadangi akcentas ten, kiek suprantame, daugiau numatytas prie Aplinkos, miškų ir klimato kaitos, norėtusi matyti analogišką inicijatyvą, kas liečia nuoseklesnį ir intensyvesnį Vyriausybės/Ministerijos bendradarbiavimą su NVO ir Gyvūnų gerovės ir apsaugos srityje. Šiuo metu NVO įtraukimas daugiau "fragmentinis" arba inicijuotas pačių NVO, tačiau nėra jaučiama, kad šios organizacijos būtų vertinamos kaip lygiavertės suinteresuotos/kompetentingos šalys, kurios taip pat gali pateikti naudingas įžvalgas ar pasiūlymus prieš formuojant konkrečias išvadas/nutarimus dėl Seimui pateiktų įstatymų pakeitimo projektų ar diegiant taisykles, siekiant įgyvendinti įstatymų nuostatas.

6. Siūlytume įtraukti inicijatyvą/veiklą, kas susiję su procedūrų peržiūrėjimu, kas turėtų būti įtrauktas į gyvūnų gerovės ir apsaugos kontrolę konkrečioje savivaldybėje. Šiandien dienai atsakomybė tenka tiek VMVT, tiek savivaldybei, tačiau siūlytume peržiūrėti ir įvertinti ar tai efektyvu ir ar neturėtų būti atsakomybė palikta tik vienai iš jų, juolab, kad kompetencija šių įstaigų darbuotojų labai skirtinga (pvz. savivaldybės atstovas neturi jokios kompetencijos įvertinti gyvūno sveikatos būklės, gaunamo fizinio krūvio, psichologinės būklės ir kitų gyvūnų gerovės

aspektų, kai tuo tarpu VMVT darbuotojai turi kompetenciją iškart įvertinti tiek šiuos kriterijus, tiek laikymo taisykles, kurias dabar turi prižiūrėti savivaldybių viešieji skyriai).

Būsime dėkingi už informacijos pasidalinimą, į kokius pasiūlymus / pastabas bus atsižvelgta.

VšĮ „Gyvūnų gerovės iniciatyvos“ vadovė

Beatričė Vaitiekūnaitė-Pluskė